

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Συν. Υποθέσεις Αρ. 626/2016, 686/2016, 749/2016, 830/2016)

29 Μαΐου 2020

[Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ – ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΔΔ]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 12 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Υπόθεση αρ. 626/2016

ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ

Αιτητή,

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Καθ' ων η αίτηση.

.....

Υπόθεση αρ. 686/2016

ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΑΝΘΟΥ

Αιτητής

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Καθ' ων η αίτηση.

.....

Υπόθεση αρ. 749/2016

ΣΤΑΥΡΙΝΟΣ

Αιτητής

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Καθ' ων η αίτηση.

.....

Υπόθεση αρ. 830/2016

ΖΩΔΙΑΤΗ

Αιτητή

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Καθ' ων η αίτηση

.....

Ξ. Ευγενίου (κα), για τις προσφυγές αρ. 626/2016 και 686/2016, για

Α. Σ. Αγγελίδης Δ.Ε.Π.Ε., για τους αιτητές.

Μ. Πανταζή (κα), για την προσφυγή αρ. 749/2016, για Κούσιος,

Κορφιώτης, Παπακαραλάμπους Δ.Ε.Π.Ε., για τον αιτητή.

Η. Ταλιαδώρας, για την προσφυγή αρ. 830/2016, για Δρ. Κ.

Χρυσοστομίδης & Σία Δ.Ε.Π.Ε., για τον αιτητή.

Ε. Παπαγεωργίου (κα), εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα της

Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Φ. Καμένος, για Μαρκίδης, Μαρκίδης & Σία Δ.Ε.Π.Ε., για Ε/Μ Κυριάκο

Κούρο.

Ε. Τόλα (κα), για Μ. Ηλιάδη & Συνεταίροι Δ.Ε.Π.Ε., για Ε/Μ Γεώργιο

Κασουλίδη.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ-ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΔΔ: Αντικείμενο των υπό εξέταση προσφυγών, είναι η νομιμότητα της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, με την οποία προήγαγαν τους κ.κ. Κυριάκο Κούρο και Γεώργιο Κασουλίδη στην μόνιμη θέση Πρέσβη, Εξωτερικές Υπηρεσίες από τις 15/4/2016.

Διευκρινίζεται ότι οι αιτητές στις προσφυγές 626/2016, 686/2016 και 749/2016, στρέφονται μόνο εναντίον της προαγωγής του κ. Κούρου (εφεξής “*E/M 1*”). Ο αιτητής στην προσφυγή αρ. 830/2016 στρέφεται εναντίον της προαγωγής τόσο του *E/M 1* όσο και του κ. Κασουλίδη (εφεξής “*E/M 2*”).

Όπως αναφέρεται στην Ένσταση των καθ' ων η αίτηση, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (εφεξής “*ΕΔΥ*”), στην συνεδρία της με ημερομηνία 3/12/2012 αποφάσισε να προβεί στην πλήρωση μιας κενής μόνιμης θέσης Πρέσβη, Εξωτερικές Υπηρεσίες, χωρίς πρόταση της αρμόδιας αρχής. Η πλήρωση της θέσης αναστάληκε, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17 του Ν. 53(ΙΙ)/2011, και η *ΕΔΥ* αποφάσισε όπως η πιο πάνω θέση δημοσιευθεί αμέσως μετά τον τερματισμό της αναστολής.

Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών, με επιστολή του ημερομηνίας 8/8/2014, αφού αναφέρθηκε στην εξαίρεση από την απαγόρευση της πλήρωσης δύο θέσεων Πρέσβη, Εξωτερικές Υπηρεσίες, οι οποίες είναι θέσεις Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής και οι οποίες ήταν κενές στις 30/4/2014, ζήτησε όπως η ΕΔΥ προχωρήσει με την έναρξη της διαδικασίας της πλήρωσης των δύο θέσεων.

Κατόπιν απόφασης της ΕΔΥ στη συνεδρία της με ημερομηνία 21/8/2014, οι πιο πάνω θέσεις δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 5/9/2014. Στη συνέχεια, οι 66 αιτήσεις που υποβλήθηκαν στάληκαν από την ΕΔΥ στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, ο οποίος ως Πρόεδρος της αρμόδιας Συμβουλευτικής Επιτροπής (εφεξής “ΣΕ”), με επιστολή του ημερομηνίας 6/10/2015, υπέβαλε στην ΕΔΥ την έκθεση της ΣΕ, η οποία τέθηκε ενώπιον της ΕΔΥ στη συνεδρία της με ημερομηνία 30/10/2015.

Ενόψει διαφόρων παρατηρήσεων της ΕΔΥ, η έκθεση της ΣΕ επεστράφη, ούτως ώστε να υποβληθεί συμπληρωματική έκθεση, η οποία υπεβλήθη από τον Πρόεδρο της ΣΕ με επιστολή ημερομηνίας 25/1/2016 και τέθηκε στην συνεδρία της ΕΔΥ με ημερομηνία 9/2/2016. Ακολούθησε η κλήση των υποψηφίων σε προφορική εξέταση ενώπιον της ΕΔΥ, στη συνεδρία της με ημερομηνία 30/3/2016.

Στην εν λόγω συνεδρία παρευρίσκετο και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών, ο οποίος αξιολόγησε την απόδοση των υποψηφίων και ακολούθως σύστησε για προαγωγή τα Ε/Μ. Αφού αποχώρησε ο Γενικός Διευθυντής από τη συνεδρία, η ΕΔΥ προέβη στην αξιολόγηση της απόδοσης των υποψηφίων και κατόπιν συνεκτίμησης όλων των στοιχείων, επέλεξε ως τους πιο κατάλληλους τα Ε/Μ και αποφάσισε να προσφέρει σ' αυτούς προαγωγή στην επίδικη θέση από 15/4/2016. Οι πιο πάνω προαγωγές δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 28/4/2016.

Προσφυγή αρ. 626/2016 Μαυρομμάτη, προσφυγή αρ. 686/2016 Χατζηχρυσάνθου.

Προβάλλονται από τον ευπαιδευτο συνήγορο για τους αιτητές, οι ακόλουθοι λόγοι ακύρωσης.

1. Πάσχουσα η σύνθεση της ΣΕ λόγω μη τήρησης άρθρων πρακτικών για κάθε συνεδρία της ΣΕ και λόγω μη υπογραφής των πρακτικών από όλα τα μέλη της ΣΕ.
2. Πάσχουσα και πεπλανημένη η σύσταση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών, αφού αυτή συγκρούεται με τα αντικειμενικά στοιχεία των φακέλων. Επίσης, ότι συνιστά εξωγενή παράγοντα και ότι

διενεργήθηκε καθ' υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας. Παραβίασε δε τα όσα ο ίδιος ο Γενικός Διευθυντής αξιολόγησε ως Πρόεδρος της ΣΕ, γι' αυτό και έπρεπε να είχε αιτιολογηθεί.

3. Μη ορθή αξιολόγηση της γνώσης της γαλλικής γλώσσας, με αποτέλεσμα παρανόμως θεωρήθηκε ότι το Ε/Μ 1 κατέχει περισσότερα προσόντα από τους αιτητές και γνωρίζει πέραν των δύο ξένων γλωσσών.

4. Αναιτιολόγητη η κρίση από την ΕΔΥ αναφορικά με την απόδοση των υποψηφίων κατά τις προφορικές συνεντεύξεις, η οποία συνιστά υποκειμενική άποψη με προσπάθεια απόδοσης υπεροχής στο Ε/Μ 1, κατά τρόπο ώστε να έχει παραγνωριστεί η υπεροχή των αιτητών σε πείρα και αρχαιότητα.

5. Η απόφαση της ΕΔΥ είναι αναιτιολόγητη, καθότι παραγνώρισε έκδηλα την υπεροχή των αιτητών σε αρχαιότητα και πείρα. Όπως υποδεικνύει ο ευπαιδευτος συνήγορος των αιτητών, οι διάδικοι διεκδίκησαν τη θέση ως προαγωγής. Είναι ίσοι σε αξία με το Ε/Μ 1, κατέχουν το επιπρόσθετο προσόν, είναι ίσοι σε προσόντα, ενώ υπερέχουν σε αρχαιότητα και πείρα στην αμέσως κατώτερη της επίδικης θέση, Πληρεξούσιου Υπουργού. Ειδικότερα, ο αιτητής Μαυρομμάτης (προσφυγή αρ. 626/2016), υπερέχει επτά χρόνια και ενάμιση μήνα και ο αιτητής Χατζηχρυσάνθου (προσφυγή αρ. 686/2016) υπερέχει δυόμιση

χρόνια. Συναφώς εσφαλμένα και υπό πλάνη προσδόθηκε αποφασιστική και υπέρμετρη βαρύτητα στο υποκειμενικό κριτήριο της προφορικής συνέντευξης, στο οποίο ο αιτητής Μαυρομμάτης (προσφυγή αρ. 626/2016) αξιολογήθηκε *“Πολύ Καλός”*, ο αιτητής Χατζηχρυσάνθου (προσφυγή αρ. 686/2016) *“Παρά Πολύ Καλός”*, ενώ το Ε/Μ 1 Κούρος *“Εξάίρετος”*.

Προσφυγή αρ. 749/2016 Σταυρινός.

Ο ευπαίδευτος συνήγορος για τον αιτητή, προβάλλει τους ακόλουθους λόγους ακύρωσης.

1. Παραγνώριση της μεγάλης αρχαιότητας και πείρας του αιτητή έναντι του Ε/Μ 1, πρόσδοση υπέρμετρης βαρύτητας στην προφορική συνέντευξη της ΕΔΥ. Όπως υποστηρίζει ο ευπαίδευτος συνήγορος για τον αιτητή, ο αιτητής υπερέχει έναντι του Ε/Μ 1 σε αρχαιότητα και κατ' επέκταση σε πείρα, κατά 5 χρόνια και 4,5 μήνες στην αμέσως προηγούμενη της επίδικης θέση του Πληρεξουσίου Υπουργού. Υπερέχει επίσης σε προσόντα, και η υπεροχή του σε πείρα επαυξάνει την αξία του. Κατά παράβαση δε των νομολογιακών αρχών, η ΕΔΥ προσέδωσε υπέρμετρη βαρύτητα στην ενώπιον της προφορική εξέταση. Επίσης, η πείρα του αιτητή από την υπηρεσία του στο Ελληνικό Υπουργείο

Εξωτερικών, ουδόλως αναφέρεται ως προϋπηρεσία και δεν λήφθηκε υπόψη από την ΕΔΥ.

2. Έλλειψη αιτιολογίας, αφού η ΕΔΥ δεν προέβη σε συγκριτική ανάλυση της σημασίας της υπέρτερα μεγαλύτερης αρχαιότητας του αιτητή έναντι του Ε/Μ 1, την οποία και εκμηδένισε. Επίσης, δεν καταγράφονται οι λόγοι για τους οποίους παρέλειψε την αρχαιότητα, πείρα και προσόντα του αιτητή έναντι της οριακής διαφοράς που υπήρξε στην προφορική εξέταση, στην οποία ο αιτητής αξιολογήθηκε *“Πάρα Πολύ Καλός”*, ενώ το Ε/Μ 1. Κούρος *“Εξαίρετος”*.

3. Η σύσταση του Διευθυντή έχει μηδενική αξία διότι δεν υποστηρίζεται από το περιεχόμενο των διοικητικών φακέλων, αφού ο Διευθυντής έχει παρακάμψει την αρχαιότητα και πείρα του αιτητή. Επίσης, ότι ο αιτητής υπερέχει σε προσόντα και υπό πλάνη η ΕΔΥ πίστεψε το Ε/Μ 1 με την καλή γνώση της γερμανικής.

Προσφυγή αρ. 830/2016 Ζωδιάτης.

Σημειώνεται ότι ο αιτητής δεν συστήθηκε από τη ΣΕ και οι ισχυρισμοί που προβάλλονται από τον ευπαιδευτο συνήγορο του, είναι οι ακόλουθοι:

1. Η ΣΕ παραλείπει να συγκεκριμενοποιήσει τη γενική υπηρεσιακή εικόνα του αιτητή και των Ε/Μ 1 και 2 σε σχέση με το κριτήριο της αρχαιότητας και πείρας. Πρόκειται για στοιχείο που επαναυξάνει την αξία, στην οποία ο αιτητής έκδηλα υπερέχει έναντι του Ε/Μ 1. Κούρου κατά 10 χρόνια, και έναντι του Ε/Μ 2. Κασουλίδη κατά 18 μήνες. Συναφώς θα έπρεπε να είχαν διερευνηθεί τα δεδομένα των υποψηφίων και να δοθεί επαρκής αιτιολογία από τη ΣΕ ως προς την παραγνώριση των πιο πάνω στοιχείων.
2. Υπάρχει πιθανότητα εμφιλοχώρησης πλάνης της ΣΕ σε σχέση με την πείρα του αιτητή, η οποία προσθέτει στην αξία του. Ενόψει αυτού συμπαρασύρεται σε ακυρότητα και η τελική απόφαση της ΕΔΥ για επιλογή των δύο Ε/Μ.
3. Η ΣΕ απέδωσε υπό τις περιστάσεις υπέρμετρη βαρύτητα στην ενώπιον της προφορική εξέταση, η οποία ανατρέπει τα αντικειμενικά στοιχεία κρίσης, ως επίσης και τα στοιχεία των φακέλων, καθιστώντας την το μόνο αποφασιστικό στοιχείο. Διαζευκτικά, η έκθεση της ΣΕ και η γενική εντύπωση της ΣΕ αναφορικά με την απόδοση των υποψηφίων στη προφορική συνέντευξη, στερούνται της δέουσας και επαρκούς αιτιολογίας.

4. Εντελώς ανατιολόγητη η απόφαση της ΣΕ σε σχέση με τα επιπρόσθετα προσόντα των Ε/Μ που λήφθηκαν υπόψη ως σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης, έτσι ώστε δεν διαφαίνεται ποια ήταν η βαρύτητα που τους προσδόθηκαν από τη ΣΕ κατά τη σύσταση των υποψηφίων για την επίδικη θέση.

5. Στην απαντητική του αγόρευση, ο αιτητής θέτει ζήτημα πάσχουσας σύνθεσης της ΣΕ.

6. Εσφαλμένα και αδικαιολόγητα η ΕΔΥ παρέλειψε να ασκήσει το δικαίωμα της να καλέσει τον αιτητή σε προφορική εξέταση ενώπιον της, παρόλο που η ΣΕ δεν τον είχε συστήσει, δεδομένου ότι ο αιτητής υπερείχε καταφανώς σε αρχαιότητα και άρα σε πείρα έναντι των Ε/Μ.

Από την άλλη, οι ευπαιδευτοί συνήγοροι για τους καθ' ων η αίτηση και τα Ε/Μ, υπεραμυνόμενοι της νομιμότητας της προαγωγικής διεργασίας, απορρίπτουν ως αβάσιμους τους ισχυρισμούς των αιτητών υποστηρίζοντας τα ακόλουθα:

1. Υπήρξε νόμιμη σύνθεση της ΣΕ, αφού το μέλος Χειμώνας συμμετείχε στις αρχικές προκαταρκτικές συνεδρίες της ΣΕ αλλά απουσίαζε στις επόμενες, ενώ τα υπόλοιπα μέλη της ΣΕ παρέμειναν τα ίδια, χωρίς να επηρεάζεται η σύνθεση της ΣΕ εφόσον υφίστατο απαρτία.

Περαιτέρω, το άρθρο 32(8) του Ν.1/1990 προβλέπει ότι, η απουσία ή άλλο κώλυμα μέλους δεν επηρεάζουν τη συγκρότηση της ΣΕ.

2. Σε σχέση με τον ισχυρισμό του αιτητή στη προσφυγή αρ. 830/2016, περί πάσχουσας σύστασης της ΣΕ, αντιτείνουν ότι ο κατάλογος της ΣΕ δεν είναι δεσμευτικός για την ΕΔΥ και δεν απαιτείται καταγραφή συγκριτικής αξιολόγησης των υποψηφίων από τη διοίκηση. Όπως υποδεικνύουν, ο αιτητής ο οποίος αξιολογήθηκε από τη ΣΕ ως *“Σχεδόν Πάρα Πολύ Καλός”* δεν συμπεριλήφθηκε στους 8 υποψήφιους που σύστησε η ΣΕ.

Επίσης, ότι ο ακυρωτικός έλεγχος του Δικαστηρίου σε σχέση με τη δυνατότητα της ΕΔΥ να καλέσει σε προφορική εξέταση υποψήφιους που δεν συνέστησε η ΣΕ, περιορίζεται να εξετάσει αν η διοίκηση έχει υπερβεί τα άκρα όρια της διακριτικής της εξουσίας, κάτι που δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

3. Αναφορικά με την σύσταση του Γενικού Διευθυντή, υποστηρίζουν ότι, αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο που προσμετράται στην αξία του υποψηφίου και ότι σύμφωνα με το άρθρο 34(9) του Ν. 1/1990, δεν απαιτείται σε θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής αιτιολογημένη σύσταση. Εν προκειμένω, ο Διευθυντής συνεκτίμησε όλα τα στοιχεία και δεν στήριξε τη σύσταση του στην απόδοση των υποψηφίων κατά τη

προφορική εξέταση, η δε αξιολόγηση του έγινε προς βοήθεια της ΕΔΥ, όπως το άρθρο 17 του Ν.1/1990 ορίζει.

4. Σε σχέση με τη συγκριτική εικόνα των υποψηφίων, υποστηρίζεται ότι η προφορική συνέντευξη, σε θέσεις όπως οι εξεταζόμενες, ψηλά στην ιεραρχία, έχει αυξημένη βαρύτητα και το αποφασίζον όργανο έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια, την οποία εν προκειμένω η διοίκηση δεν έχει υπερβεί. Η δε αρχαιότητα των υποψηφίων συνεκτιμήθηκε και σταθμίστηκε με τα άλλα κριτήρια, στη βάση των καθορισμένων νομολογιακών αρχών, ότι δεν προσδίδεται ειδικό βάρος στην αρχαιότητα σε θέσεις όπως οι επίδικες. Συναφώς δεν δόθηκε υπέρμετρη βαρύτητα στην προφορική εξέταση, αλλά συνεκτιμήθηκαν όλα τα νομολογημένα κριτήρια.

5. Αναφορικά με τη πείρα του αιτητή στην προσφυγή αρ. 749/2016, ως Ακόλουθου στο Υπουργείο Εξωτερικών από 15/6/1989 προβάλλεται η θέση, ότι αυτή λήφθηκε υπόψη, και εφόσον ο αιτητής διεκδίκησε τη θέση ως προαγωγής, η πείρα δεν αποτελεί ξεχωριστό κριτήριο επιλογής αλλά προσμετράται στο στοιχείο της αξίας.

6. Τέλος υποδεικνύεται από τους καθ' ων η αίτηση, ότι οι αιτητές δεν έχουν αποδείξει έκδηλη υπεροχή έναντι των Ε/Μ, των οποίων η επιλογή ως καταλληλότερων για τις επίδικες θέσεις, ήταν εύλογη και εντός των

πλαισίων της διακριτικής ευχέρειας που ο Νόμος παρέχει στο διορίζον όργανο.

Έχω εξετάσει τις θέσεις που προβάλλονται από τους ευπαιδευτούς συνηγόρους όλων των πλευρών.

Ως θέμα λογικής προτεραιότητας, θεωρώ ότι θα πρέπει να εξεταστεί αρχικά η νομιμότητα της διαδικασίας που έλαβε χώρα ενώπιον της ΣΕ.

Αρχίζοντας από το ζήτημα της σύνθεσης και λειτουργίας της ΣΕ, αναφέρονται τα εξής:

Όπως υποδεικνύουν οι ευπαιδευτοί συνήγοροι των αιτήτων και όπως προκύπτει από τα πρακτικά της 1^{ης} συνεδρίας της ΣΕ ημερομηνίας 23/12/2014, αλλά και της 2^{ης} συνεδρίας της ΣΕ ημερομηνίας 23/3/2015, τα οποία επισυνάπτονται ως υποπαραρτήματα 6 και 7 στο Παράρτημα 7 στην Ένσταση των καθ' ων αίτηση, μεταξύ των παρόντων μελών για την εξέταση της πλήρωσης των επιδίκων θέσεων, αναγράφεται και το όνομα του μέλους Χειμώνα, Γενικού Διευθυντή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, χωρίς ωστόσο το όνομα του να αναγράφεται στο τέλος των συνεδριάσεων και χωρίς να έχει μονογράψει την κάθε σελίδα ξεχωριστά και υπογράψει τα πρακτικά των εν λόγω συνεδριών.

Επίσης, στο υποπαράρτημα 10 του Παραρτήματος 7 στην Ένσταση, αναφέρεται ότι τηρήθηκαν τα *“Πρακτικά της 3ης συνεδρίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής (ΣΕ) που έγινε στις 6, 7 και 10 Ιουλίου για την εξέταση της πλήρωσης”* των δύο επιδίκων θέσεων. Ωστόσο δεν φαίνεται να τηρήθηκαν πρακτικά και για τις τρεις αυτές συνεδρίες της ΣΕ, κατά τις οποίες οι υποψήφιοι κλήθηκαν σε προφορική εξέταση. Συναφώς δεν φαίνεται να έχουν τηρηθεί πρακτικά των τριών πιο πάνω συνεδριάσεων, αλλά και ούτε έχει τεκμηριωθεί η αρτιότητα των πρακτικών σε άλλες συνεδρίες, κατά τρόπο ώστε να καθίσταται ανέφικτος ο δικαστικός έλεγχος.

Σημειώνεται επίσης ότι, στο πιο πάνω πρακτικό δεν αναφέρεται μεταξύ των παρόντων μελών ο κ. Χειμώνας, ο οποίος *“λόγω άλλων ειλημμένων υποχρεώσεων δεν θα συμμετέχει στη συνέχεια της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, το αναφερόμενο μέλος της ΣΕ δεν θα λάβει μέρος στη λήψη αποφάσεων”*.

Θεωρώ την πιο πάνω αναφορά ως μη παρέχουσα τα αναγκαία εκείνα στοιχεία τα οποία θα καθιστούσαν εφικτή την άσκηση δικαστικού ελέγχου, για το κατά πόσο η απουσία του εν λόγω μέλους ήταν δικαιολογημένη και στις τρεις πιο πάνω συνεδρίες, που εν πάση

περιπτώσει, λόγω μη τήρησης ξεχωριστών πρακτικών ο έλεγχος είναι ούτως ή άλλως μη εφικτός.

Αλλά ούτε η θέση των καθ' ων η αίτηση, ότι η σύνθεση της ΣΕ δεν επηρεάζεται εφόσον υφίστατο απαρτία, μπορεί να διασώσει τη νομιμότητα της σύνθεσης του συλλογικού οργάνου. Όπως έχει λεχθεί στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αγαθοκλέους και Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Α.Ε. αρ. 29/2011, ημερομηνίας 21/7/2016:**

«Η απαρτία δεν επιλύει το πρόβλημα. Η επιταγή της νόμιμης σύνθεσης και νόμιμης συνεδρίας αποτελεί προϋπόθεση για να εξετάσει κάποιος, σε δεύτερο στάδιο την απαρτία (βλ. Δαλίτης ν. Σχολής Εφορείας Γερίου ECLI:CY:AD:2014:D986, Υπόθ. Αρ. 1528/2012, ημερ. 22.12.2014)».

Δεν ευσταθεί επίσης η θέση των καθ' ων η αίτηση, ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 32(8) του Ν. 1 / 1990 δεν επηρεάζεται η συγκρότηση της ΣΕ από την απουσία ή άλλο κώλυμα μέλους. Θεωρώ ότι το πιο πάνω άρθρο αφορά ζητήματα σύστασης Συμβουλευτικών Επιτροπών γενικότερα και αφορά τη νομιμότητα της συγκρότησης των Συμβουλευτικών Επιτροπών και της επιλογής μελών όταν υφίσταται κώλυμα μέλους που επιλέγεται για σκοπούς συγκρότησης. Εν προκειμένω, το ζήτημα που απασχολεί, είναι η νομιμότητα της σύνθεσης των συνεδριών και γενικότερα της λειτουργίας της ΣΕ που εξέτασε τη πλήρωση των επιδίκων θέσεων. Επομένως κρίνεται βάσιμος ο

ισχυρισμός των αιτητών περί πάσχουσας σύνθεσης και λειτουργίας της ΣΕ.

Η ανάγκη για τήρηση άρτιων πρακτικών, ως υποχρέωσης, κάθε οργάνου που ασκεί διοικητική λειτουργία, με σκοπό τη δυνατότητα δικαστικού ελέγχου αποτελεί πάγια αρχή της νομολογίας μας, η οποία κωδικοποιείται και στο άρθρο 24 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν.158(Ι)/1999.

Στην **Κυπριανίδου ν. Δήμου Πόλεως Χρυσοχούς (2009) 4 Α.Α.Δ. 721**, αναφέρονται τα ακόλουθα σχετικά:

«Σύμφωνα με τη νομολογία, η τήρηση άρτιων πρακτικών είναι υποχρέωση κάθε οργάνου που ασκεί διοικητική λειτουργία, γιατί συνιστά εχέγγυο για χρηστή διοίκηση και αναγκαία προϋπόθεση για την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων - βλ., μεταξύ άλλων, **Medcon Construction α.ο. ν. Republic C.L.R. 535** και **Χρυσάφη ν. Δημοκρατίας (2005) 3 Α.Α.Δ. 550**, στην οποία επισημάνθηκε ότι:- (σελ. 553)

«Τα πρακτικά αποτελούν, ως η μόνη αυθεντική πηγή για τα όσα συνθέτουν τη διαδικασία, προϋπόθεση της χρηστής διοίκησης. Χωρίς αυτά καθίσταται εν προκειμένω ανέφικτος ο δικαστικός έλεγχος και η προσβληθείσα διοικητική απόφαση οδηγείται αναπόφευκτα σε ακύρωση.»

Η ίδια αρχή περιέχεται και στο Άρθρο 24(1) του Νόμου, όπου αναφέρεται ότι:-

«24.-(1) Πρέπει να τηρούνται λεπτομερή πρακτικά των συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων, στα οποία να διατυπώνονται με σαφήνεια οι αποφάσεις που λαμβάνονται. Η τήρηση άρτιων πρακτικών είναι υποχρέωση κάθε οργάνου που ασκεί διοικητική λειτουργία.»
Όπως λέχθηκε από τον Πική, Δ., (όπως ήταν τότε), στη **Dome Investments Ltd ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Αγίας Νάπας κ.ά. (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 741:-** (σελ. 743)

«Η παράλειψη της Διοίκησης να καταθέσει το φάκελο και τα στοιχεία που συνθέτουν την απόφαση, έχει ως αναπόφευκτη συνέπεια την

ακύρωση της πράξης. Όχι μόνο όταν ελλείπουν τα στοιχεία, αλλά και όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το πλαίσιο και τις συνθήκες λήψης της διοικητικής απόφασης η ακύρωση είναι αναπόφευκτη. Η τήρηση πρακτικών και η καταγραφή των ουσιωδών γεγονότων που περιστοιχίζουν τη λήψη της διοικητικής απόφασης αποτελούν υποχρέωση της Διοίκησης που επιβάλλουν οι κανόνες της χρηστής διοίκησης.»

Σε σχέση με τη συμμετοχή όλων των μελών του συλλογικού οργάνου στις συνεδρίες του, σχετικό είναι το ακόλουθο απόσπασμα από την απόφαση της πλειοψηφίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αυτέννα Λιτδ ν. Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2013) 3 Α.Α.Δ. 242 (βλ. επίσης Στυλιανός Αγαθοκλέους (ανωτέρω):**

«Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου στις συνεδρίες του συλλογικού οργάνου πρέπει κατ' αρχή να μετέχουν όλα τα μέλη που το συγκροτούν. Βλ. Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο Α.Ι. Τάχος, 4η έκδ., σελ. 284. Η υποχρέωση αυτή εκπηγάζει από το οφειλόμενο καθήκον άσκησης της εκ του Νόμου καθορισμένης αρμοδιότητας του οργάνου. Το δικαίωμα του πολίτη ικανοποιείται μόνο, όταν η απόφαση για το θέμα που τον αφορά λήφθηκε κατόπιν συζήτησης από αρμόδιο όργανο που συνεδρίασε με νόμιμη σύνθεση. Η απουσία μέλους από δεόντως συγκληθείσα συνεδρίαση του οργάνου επιτρέπεται μόνο όταν η απουσία κρίνεται εξ αντικειμένου δικαιολογημένη. Εν ολίγοις, η κατ' αρχήν υποχρέωση του διοικητικού οργάνου είναι να επιλαμβάνεται της εξέτασης θέματος όπως αυτό (το όργανο) είναι συγκροτημένο. Η μη συμμετοχή μέλους κατά πλάνη ως προς τη δυνατότητα συμμετοχής, επάγεται παράνομη σύνθεση. Το ίδιο και η καταχρηστική μη συμμετοχή προς εξυπηρέτηση αλλότριου σκοπού. Βλ. **Kyprianou ν. Republic (1976) 3 C.L.R. 210, Mitides ν. Republic (1988) 3(B) C.L.R. 737, Paschalis ν. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 1897, Καρακόκκινος κ.ά. ν. Αρχής Λιμένων, (2004) 4(B) Α.Α.Δ. 956, Κόρτας ν. Ρ.Ι.Κ. (2007) 3 Α.Α.Δ. 67, Δημητρίου κ.ά. ν. Δημοκρατίας (2012) 3 Α.Α.Δ. 74».**

Παρά το γεγονός ότι η επιτυχία του πιο πάνω λόγου ακύρωσης οδηγεί σε επιτυχία τις προσφυγές, εντούτοις θεωρώ ορθό όπως εξεταστούν και άλλοι λόγοι ακύρωσης που προβάλλονται από τους αιτητές.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Υπηρεσίας των επιδίκων θέσεων, για τους υποψήφιους που διεκδικούσαν τις θέσεις για προαγωγή, όπως είναι οι διάδικοι στις εξεταζόμενες υποθέσεις, απαιτούντο τα ακόλουθα προσόντα (Παράρτημα 5 στην Ένσταση):

- «i. Πανεπιστημιακό δίπλωμα τίτλος σε κατάλληλο θέμα (π.χ τα νομικά) περιλαμβανομένου του *Barrater – at Law*), τις πολιτικές, οικονομικές, κλασσικές επιστήμες κλπ).
- ii. Άριστη γνώση της Αγγλικής. Καλής Γνώσης της Γαλλικής ή μιας άλλης ξένης γλώσσας θα αποτελεί επιπρόσθετο προσόν.
- iii. Διοικητική και Οργανωτική ικανότητα. Ακεραιότητα χαρακτήρα, ευθυκρισία, πρωτοβουλία, ζήλος και ικανότητα ανάληψης ευθύνης».

Η ΣΕ στην έκθεση της (πρακτικά 4^{ης} συνεδρίας της ΣΕ ημερομηνίας 27/7/2015), αναφέρει ότι “αφού έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα της προφορικής εξέτασης (...), τα προσόντα των υποψηφίων σε σχέση με τα καθήκοντα της θέσης (...), περιλαμβανομένων και των επιπρόσθετων προσόντων που προβλέπονται στο Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης, και τα επιπρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα ή το επιπρόσθετο προσόν, προέβη στην τελική αξιολόγηση των υποψηφίων, η οποία φαίνεται αναλυτικά στο (Παράρτημα 18)”.

Στη συνέχεια δε αναφέρει ότι,

“κατά τη τελική αξιολόγηση η ΣΕ, έδωσε βαρύτητα ως εξής:

- (α) Για προαγωγή: Το επιπρόσθετο προσόν της καλής γνώσης της γαλλικής ή μιας άλλης ξένης γλώσσας.
- (β) Για διορισμό:

(γ) *Το περιεχόμενο των Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων που είναι δημόσιοι υπάλληλοι”.*

Με βάση τα πιο πάνω, η ΣΕ ομόφωνα αποφάσισε να συστήσει επτά υποψήφιους για προαγωγή και ένα για διορισμό. Για προαγωγή συστήθηκαν μεταξύ άλλων υποψηφίων, τα Ε/Μ και οι αιτητές, πλην του αιτητή στη προσφυγή αρ. 830/2016 κ. Ζωδιάτη.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία των φακέλων, ο αιτητής Ζωδιάτης αξιολογήθηκε στην ενώπιον της ΣΕ προφορική εξέταση ως *“Σχεδόν Πάρα Πολύ Καλός”* και στην τελική αξιολόγηση, αρχικά, ως *“Σχεδόν Πάρα Πολύ Καλός”*. Στη συνέχεια και μετά από σχετικές παρατηρήσεις της ΕΔΥ αναφορικά με την έκθεση της ΣΕ, και ειδικότερα για το ζήτημα της καλής γνώσης της γαλλικής γλώσσας ή άλλης ξένης γλώσσας, στον αιτητή Ζωδιάτη πιστώθηκε το επιπρόσθετο προσόν της καλής γνώσης της γαλλικής γλώσσας και η τελική που αξιολόγηση διαμορφώθηκε ως *“Πάρα Πολύ Καλός”*.

Όπως προκύπτει από τα όσα αναφέρονται στον σχετικό πίνακα ο οποίος είναι επισυνημμένος ως Παράρτημα IV στο Παράρτημα 10 στην Ένσταση, στις υπηρεσιακές εκθέσεις του αιτητή Ζωδιάτη των ετών 2009 – 2014, αξιολογείται με 48 *“Εξάίρετα”*, όπως και οι συστηθέντες Ε/Μ 1 και 2. Κατέχει την αμέσως προηγούμενη θέση της επιδίκου, θέση Πληρεξούσιου Υπουργού, από την 1/5/2002, ενώ ο συστηθείς Ε/Μ 1.

Κούρος στις 8/1/2012 και ο συστηθείς Ε/Μ 2. Κασουλίδης στις 15/11/2004. Πείρα στα θέματα και τις δραστηριότητες του Υπουργείου Εξωτερικών, αναφέρεται ότι ο αιτητής Ζωδιάτης έχει από το 1985, ενώ το Ε/Μ 1. Κούρος από το 1996 και το Ε/Μ 2. Κασουλίδης από το 1989.

Σε προσόντα, ο αιτητής Ζωδιάτης κατέχει τα εκ του Σχεδίου Υπηρεσίας προβλεπόμενα ως απαιτούμενα προσόντα, όπως επίσης και το επιπρόσθετο προσόν το προβλεπόμενο στο Σχέδιο Υπηρεσίας, της καλής γνώσης μιας ξένης γλώσσας. Τα Ε/Μ διαθέτουν πέραν αυτών, μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς τίτλους, το δε Ε/Μ 1. Κούρος επιπρόσθετα, τη καλή γνώση άλλης μιας ξένης γλώσσας.

Συναφώς προκύπτει από τις υπηρεσιακές εκθέσεις και τα στοιχεία των φακέλων, ότι ο αιτητής Ζωδιάτης είναι ίσος σε αξία, όπως αυτή προκύπτει μέσα από τις ετήσιες αξιολογήσεις των τελευταίων ετών, υπερέχει σχεδόν 10 χρόνια σε αρχαιότητα έναντι του Ε/Μ 1. Κούρου στην αμέσως προηγούμενη της επιδίκου θέση, και 1,5 χρόνο, έναντι του Ε/Μ 2. Κασουλίδη. Υπερέχει επίσης ο αιτητής και σε πρόσθετη πείρα σχετική με τις δραστηριότητες του Υπουργείου Εξωτερικών. Περίπου 11 χρόνια έναντι του Ε/Μ 1. Κούρου και 4 χρόνια έναντι του Ε/Μ 2. Κασουλίδη. Όπως θα εξηγηθεί κατωτέρω με παραπομπή σε σχετική νομολογία, η αρχαιότητα φέρει μαζί της κατά τεκμήριο και την ανάλογη πείρα λόγω ακριβώς του εύρους υπηρεσίας του συγκεκριμένου υποψηφίου. Εκ του

γεγονότος ότι η αρχαιότητα δεν έχει παύσει να αποτελεί θεσμοθετημένο κριτήριο, η πείρα ως απορρέουσα από αυτή την αρχαιότητα, την τονίζει, προσθέτοντας στην αξία. Η πείρα γενικότερα, εφόσον είναι σχετική και ανάγεται σε καθήκοντα που ο υποψήφιος επιτελούσε στην αμέσως προηγούμενη θέση, μνημονεύεται, συγκρίνεται ως παράγοντας που προσθέτει στην αξία. Σε προσόντα, πέραν των απαιτούμενων, υπερέχουν έναντι του αιτητή τα Ε/Μ.

Όπως έχει αναφερθεί στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Τρύφωνος και Άλλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (2010) 3 Α.Α.Δ. 377:**

Σύμφωνα με τη σχετική επί του θέματος νομολογία, (Πούρος ν. Χατζηστεφάνου (2001) 3 Α.Α.Δ. 374), το διοικητικό όργανο σ' αυτές τις περιπτώσεις, έχει καθήκον να λάβει υπόψη τα πρόσθετα, μη προβλεπόμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα, κινούμενο ανάμεσα σε δύο όρια: ούτε της απόδοσης υπερβολικής βαρύτητας ώστε αυτή να κατατείνει σε έκδηλη υπεροχή, ούτε όμως και της εντελώς οριακής αξιολόγησης, ώστε να μην τους δίνεται κατ' ουσίαν οποιαδήποτε σημασία, ως να μην ήταν σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης.

Άλλωστε, όπως τονίστηκε στην **Κουρτελλάρης ν. Δημοκρατία, υπόθεση αρ. 1039/2010, ημερομηνίας 17/7/2010, (επίσης Μαρώνου και Κυπριακής Δημοκρατίας, Α.Ε. αρ. 61/2013, ημερομηνίας 6/5/2019):**

«..... δεν είναι ο αριθμός των πρόσθετων προσόντων που έχει σημασία, διαφορετικά η επιλογή διαπνέεται από στοιχείο σύγκρισης έξω από τη νομολογία».

Στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις **Α.Ε. αρ. 124/2014 και 134/2014 Κωνσταντίνου και Αντωνίου, ημερομηνίας 6/12/2017:**

«Η νομολογία επί τούτου είναι σαφέστατη. Κατοχή από τους υποψήφιους επιπρόσθετων ακαδημαϊκών προσόντων, τα οποία δεν θεωρούνται από το οικείο σχέδιο υπηρεσίας ως πλεονέκτημα ή επιπρόσθετο προσόν, είναι στοιχείο στο οποίο δεν πρέπει να αποδίδεται μεγάλη βαρύτητα. Αφ' εαυτών τα εν λόγω προσόντα δεν αποδεικνύουν έκδηλη υπεροχή (**Larkos v. The Republic (1982)** 3 C.L.R. 513, **Papadopoulos v. The Republic (1982)** 3 C.L.R. 1070, **Tokkas v. The Republic (1983)** 3 C.L.R. 361, **Hadjiioannou v. The Republic 91983)** 3 C.L.R. 1041, **(F.B.), Kalaitzis and Another v. The Republic (1984)** 3 C.L.R. 839 και **Spanos v. The Republic (1985)** 3 C.L.R. 1826).

Τα ανωτέρω συνοψίστηκαν και υιοθετήθηκαν εύγλωττα στην **Πούρος v. Χατζηστεφάνου κ.α. (2001)** 3 A.A.Δ. 374, τα οποία για μια ακόμη φορά υιοθετούμε και επαναλαμβάνουμε. Καταλήγουμε ότι όπου τα πρόσθετα προβλεπόμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα λαμβάνονται υπόψη το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει. Εναπόκειται στην αρμόδια Αρχή να αξιολογήσει και να τους αποδώσει την ανάλογη βαρύτητα. Ομοίως δεν επεμβαίνει αφής στιγμής η αρμόδια Αρχή κινήθηκε εντός των ευλόγων επιτρεπτών ορίων. Η νομολογία επ' αυτού είναι διαχρονική και επιβεβαιώθηκε πολύ πρόσφατα στην **Γρουτιδής v. Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, Α.Ε. Αρ. 113/11, ημερ. 22.3.2017**. Στην προκειμένη περίπτωση η Αρχιπρωτοκολλητής και μετέπειτα η ΕΔΥ κινήθηκαν εντός των ευλόγων επιτρεπτών ορίων άσκησης της διακριτικής τους ευχέρειας. Ο υπερτονισμός εκ μέρους του εφεσίβλητου της κατοχής μεταπτυχιακού και της συνάφειας του με την επίδικη θέση δεν μπορεί να διαφοροποιήσει τις ανάγκες τις οποίες έκρινε και θεώρησε ο συντάκτης του σχεδίου υπηρεσίας ως απαραίτητες. Ένα τέτοιο προσόν δεν θεωρήθηκε επιπρόσθετο προσόν ώστε να αποδοθεί σε αυτό οποιαδήποτε βαρύτητα ή ουσιαστική βαρύτητα όπως ο ίδιος εισηγείται».

Ενώ η ΣΕ αναφέρει ότι “έδωσε βαρύτητα” στο επιπρόσθετο προσόν το προβλεπόμενο από το Σχέδιο Υπηρεσίας, δηλαδή την καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας καθώς και στις υπηρεσιακές εκθέσεις, τελικά στη πράξη δεν φαίνεται να δόθηκε η πιο πάνω βαρύτητα στο περιεχόμενο των φακέλων, ενώ αντίθετα αποφασιστικό ρόλο στην διαμόρφωση της τελικής

αξιολόγησης και κατ' επέκταση στη σύσταση της ΣΕ, βαρύτητα διαδραμάτισαν άλλα στοιχεία και παραγνωρίστηκαν το κριτήριο της αρχαιότητας και το στοιχείο της πείρας. Υπό αυτά τα δεδομένα, η έκθεση της ΣΕ κρίνεται ως ανεπαρκώς αιτιολογημένη, αφού δεν προκύπτει με σαφήνεια το πως διαμορφώθηκε η τελική κρίση της ΣΕ.

Σε σχέση με τη διαδικασία ενώπιον της ΕΔΥ σε συνάρτηση με τους ισχυρισμούς των υπολοίπων αιτητών, που αφορούν την συγκριτική τους αξία με το Ε/Μ 1. Κούρο, εναντίον της προαγωγής του οποίου στρέφονται, παρατηρώ τα εξής:

Ο αιτητής στην προσφυγή αρ. 626/2016 Μαυρομμάτης αξιολογήθηκε από τον Γενικό Διευθυντή και την ΕΔΥ για την απόδοση του στη προφορική εξέταση ως *“Πολύ Καλός”*. Οι αιτητές στις προσφυγές αρ. 686/2016 Χατζηχρυσάνθου και 749/2016 Σταυρινός ως *“Πάρα Πολύ Καλός”*. Το Ε/Μ 1. Κούρος, αξιολογήθηκε τόσο από το Γενικό Διευθυντή όσο και από την ΕΔΥ ως *“Εξάίρετος”*.

Σε σχέση με τα επιπρόσθετα προσόντα τα μη προβλεπόμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας, τα οποία είναι σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης, μεταπτυχιακούς τίτλους κατέχουν και οι αιτητές, όπως και το Ε/Μ 1. Επίσης ο αιτητής Σταυρινός κατέχει όπως και το Ε/Μ 1, διδακτορικό τίτλο. Σε αρχαιότητα, ο αιτητής Μαυρομμάτης προηγείται του Ε/Μ 1

κατά 8 περίπου χρόνια, ο αιτητής Σταυρινός κατά 5 χρόνια και ο αιτητής Χατζηχρυσάνθου 3 περίπου χρόνια.

Σε πείρα προηγούνται οι αιτητές Μαυρομμάτης έναντι του Ε/Μ 1 κατά 7 περίπου χρόνια και ο αιτητής Χατζηχρυσάνθου κατά 3 χρόνια. Στην τελική αξιολόγηση της ΣΕ, ο αιτητής Χατζηχρυσάνθου αξιολογήθηκε *“Εξάιρετος”*, όπως και το Ε/Μ 1, ο αιτητής Σταυρινός *“Σχεδόν Εξάιρετος”* και ο αιτητής Μαυρομμάτης *“Πάρα Πολύ Καλός”*.

Επιλέγοντας το Ε/Μ 1, η ΕΔΥ στη συνεδρία της ημερομηνίας 30/3/2016 (Παράρτημα 12), σημειώνει ότι η επίδικη θέση είναι η υψηλότερη στην ιεραρχία των θέσεων της Διπλωματικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, και ότι σε θέσεις όπως αυτή, η προσωπικότητα έχει σημαντική σημασία για την επιτυχή εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης. Όπως αναφέρεται, σύμφωνα με την πάγια νομολογία, για θέσεις αυτού του επιπέδου, η απόδοση των υποψηφίων στην προφορική εξέταση έχει σημαντική βαρύτητα και εξ’ αντιδιαστολής ***“η αρχαιότητα είναι το τελευταίο κριτήριο που πρέπει να βαραίνει στη λήψη της απόφασης”***.

Για το Ε/Μ 1. Κούρο, η ΕΔΥ ανέφερε ότι έλαβε υπόψη ότι αξιολογήθηκε κατά τη τελική αξιολόγηση της ΣΕ, όπως και στην ενώπιον της προφορική εξέταση, ως *“Εξάιρετος”* και διαθέτει και την υπέρ του

σύσταση του Γενικού Διευθυντή. Συγκρίνοντας τον με τους ανθυποψήφιους του δημόσιους υπαλλήλους αναφέρεται “ουδενός υστερεί σε αξία” μέσα από τις ετήσιες υπηρεσιακές εκθέσεις των 5 τελευταίων χρόνων, αξιολογηθείς ως καθόλα εξαιρετος. Σε προσόντα, “ουδενός υστερεί ή/και υπερέχει”, αφού διαθέτει μεταπτυχιακό και διδακτορικό τα οποία δεν απαιτούνται ούτε προβλέπονται ως πλεονέκτημα ή πρόσθετο προσόν από το Σχέδιο Υπηρεσίας και τα οποία είναι σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης και “τους αποδίδεται η ανάλογη βαρύτητα”.

Σε σχέση με την αρχαιότητα, αναφέρεται ότι “υστερεί όλων σε αρχαιότητα, **η σημασία της οποίας για θέσεις αυτού του επιπέδου επισημάνθηκε αναλυτικά πιο πάνω**”. Δεν παρέλειψε να λάβει υπόψη η ΕΔΥ, όπως αναφέρεται, ότι και οι μη επιλεγέντες διαθέτουν επιπρόσθετα ακαδημαϊκά προσόντα μεταπτυχιακού ή/και διδακτορικού επιπέδου σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης “και τους αποδίδεται η ανάλογη βαρύτητα, **συνυπολογιζόμενα με τα υπόλοιπα κριτήρια**, όπως αναλυτικά έχουν εκτεθεί πιο πάνω”.

Δεν θεωρώ ότι η ΕΔΥ συνυπολόγισε όλα τα κριτήρια επιλογής. Ελλείπει παντελώς η καταγραφή από την ΕΔΥ της πείρας των αιτητών, αφενός λόγω της υπέρτερης αρχαιότητας τους και αφετέρου λόγω της απόκτησης αυτής της πείρας σε θέματα άμεσα σχετικά με τις αρμοδιότητες του

Υπουργείου Εξωτερικών. Η ΕΔΥ δεν παραθέτει τα συγκριτικά δεδομένα που αφορούν το ζήτημα. Με το δεδομένο της υπεροχής των αιτητών σε αρχαιότητα και πείρα, η ΕΔΥ θα έπρεπε στην απόφαση της να μνημονεύσει σε σύγκριση με αυτήν του Ε/Μ 1. Η πείρα σε συνδυασμό με την αρχαιότητα, σύμφωνα με τη νομολογία, μπορεί να παρακάμψει ακόμα και πλεονέκτημα προβλεπόμενο από το Σχέδιο Υπηρεσίας, εφόσον οι υποψήφιοι είναι περίπου ισοδύναμοι σε αξία.

Συναφώς, και χωρίς να παρίσταται ανάγκη να επεκταθώ περισσότερο αναφορικά με τη συγκριτική αξία των υποψηφίων τη σχετική με τα κριτήρια προαγωγής, και για το κατά πόσο εν προκειμένω δόθηκε υπέρμετρη βαρύτητα στην ενώπιον της ΕΔΥ προφορική εξέταση, κρίνω ότι δεν μπορεί να γίνει εικασία ως προς το ποια θα ήταν η κρίση της ΕΔΥ, αν ορθά λάμβανε υπόψη της όλα τα απαραίτητα στοιχεία και παράγοντες.

Για τους ίδιους ακριβώς λόγους, τα πιο πάνω ισχύουν και για τη σύσταση του Γενικού Διευθυντή, ο οποίος σύστησε το Ε/Μ 1 χωρίς η σύσταση του να εναρμονίζεται με τα στοιχεία των φακέλων, όπως έχει αναλυθεί ανωτέρω.

Απόλυτα σχετικά με τα εξεταζόμενα στις παρούσες υποθέσεις ζητήματα είναι τα νομολογηθέντα στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου

Δικαστηρίου στην **Α.Ε. αρ. 2/2014, Περικλέους και Κυπριακής Δημοκρατίας, ημερομηνίας 13/1/2020**, από την οποία σχετικό απόσπασμα παρατίθεται:

«Από τους λόγους έφεσης και το εκτεταμένο περίγραμμα του εφεσείουτα προκύπτει ότι ο ευπαιδευτος συνήγορος εστιάζει την επιχειρηματολογία του στην παντελή απουσία της καταγραφής της πείρας που ο εφεσείων έφερε μαζί του, αφενός λόγω της αρχαιότητας του και αφετέρου λόγω της απόκτησης αυτής της πείρας σε θέματα άμεσα σχετικά με ζητήματα στο ίδιο το Υπουργείο. Ο εφεσείων έχει, κρίνεται, δίκαιο στο ζήτημα εφόσον πράγματι η Ε.Δ.Υ. σε ουδεμία σχετική αναφορά προέβηκε στην σχετική απόφαση της παραθέτοντας τα συγκριτικά δεδομένα μεταξύ του εφεσείουτα και του ενδιαφερομένου μέρους. Η πείρα ως παράγων δεν αποτελεί ένα από τα θεσμοθετημένα κριτήρια προαγωγής, πλην, όμως, η νομολογία έχει με συνέπεια καθορίσει ότι η πείρα εφόσον είναι σχετική και ανάγεται σε καθήκοντά που ο υποψήφιος επιτελούσε στην αμέσως της προηγούμενης της προαγωγής θέσης, πρέπει να μνημονευτεί από το διοικητικό όργανο εφόσον αυτή η πείρα προσθέτει στην αξία του, (xxx **Παναγή ν. Δημοκρατίας (2011) 3 Α.Α.Δ. 639**). Η αρχαιότητα φέρει μαζί της, κατά τεκμήριο, και την ανάλογη πείρα λόγω ακριβώς του εύρους υπηρεσίας του συγκεκριμένου υποψηφίου, (**Μουρτζή ν. Δημοκρατίας (1997) 3 Α.Α.Δ. 605** και **Δημοκρατία ν. Μιχαηλίδη (1999) 3 Α.Α.Δ. 756**). Εκ του γεγονότος ότι η αρχαιότητα δεν έχει παύσει να αποτελεί θεσμοθετημένο κριτήριο, παρόλο που έχει υποτιμηθεί, η πείρα ως απορρέουσα από αυτή την αρχαιότητα, την τονίζει, προσθέτοντας στην αξία (**Δημοκρατία ν. Ταλιώτη (2010) 3 Α.Α.Δ. 391**, όπου η Ολομέλεια επανέλαβε το τι ελέχθη στη **Ζωδιάτης ν. Δημοκρατίας (2008) 3 Α.Α.Δ. 406**).

Τόσο η Συμβουλευτική Επιτροπή, όσο και η Ε.Δ.Υ., παρέθεσαν πλείστα όσα στοιχεία για να αποφασίσουν ότι το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν προσοντούχο στην βάση των όσων ζητούσε το Σχέδιο Υπηρεσίας. Στην παράγραφό 2 αυτού, προνοείτο το στοιχείο της πείρας σε υπεύθυνη θέση. Ακριβώς λόγω του ότι με σπουδή τα δύο αυτά όργανα, με την πρωταρχική βεβαίως ευθύνη να βαρύνει την Ε.Δ.Υ., εξέτασαν την πείρα του ενδιαφερομένου μέρους, κατά τον ίδιο τρόπο έπρεπε να μνημονευθεί και η πείρα του εφεσείουτα και να αξιολογηθεί σε σύγκριση με αυτή του ενδιαφερομένου μέρους σε θέσεις που είχαν σχέση σε θέματα βιομηχανικής ρύπανσης και περιβάλλοντος, ενώ του εφεσείουτα ήταν σε θέματα του ιδίου του Υπουργείου. Στη **Δημοκρατία ν. Πετρίδη (1991) 3 Α.Α.Δ. 731**, τονίστηκε ότι η αρχαιότητα των 4 χρόνων υποδείκνυε πολύ μεγαλύτερη πείρα από αυτήν του αιτητή. Εδώ η αρχαιότητα είναι της τάξης των 7,5 ετών. Στο περίγραμμα αγόρευσης του ενδιαφερομένου μέρους, αναφέρεται η απόφαση **Μακκουλή ν. Δημοκρατίας**, υπόθεση αρ. 1467/2018, ημερ. 18.7.2011, όπου λέχθηκε ότι εφόσον η Ε.Δ.Υ. είχε ενώπιον της όλα τα στοιχεία, θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι είχε υπόψη της και την ακριβή πείρα της αιτήτριας. Η απόφαση αυτή όμως ανατράπηκε στις Αναθεωρητικές Εφέσεις αρ. 104/2011 κ.ά.,

(πρόκειται για τη **Μακκουλή και Αναστασίου ν. Δημοκρατίας**, Α.Ε. αρ. 104/11 & 114/11, ημερ. 18.10.2017), όπου η Ολομέλεια σημείωσε ότι η πείρα όταν είναι συναφής με τα καθήκοντα και ευθύνες της επίδικης θέσης αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο της αξίας την οποία και επαυξάνει, μνημονεύοντας προς τούτο και την **Σιακάς ν. Δημοκρατίας** (1993) 3 Α.Α.Δ. 468). Η πείρα, προστέθηκε, εξετάζεται όχι μόνο με αναφορά στην τυχόν πείρα που αποτελεί προϋπόθεση από το Σχέδιο Υπηρεσίας, αλλά και από την πείρα που αποκτάται στην συνέχεια και που συναρτάται βεβαίως και με την υπεροχή ενός υποψηφίου σε αρχαιότητα. Χρειάζεται δε και σχετική έρευνα ως προς το στοιχείο της πείρας που δεν μπορεί να καλυφθεί από το τεκμήριο της κανονικότητας.

Όπως ορθά υπέδειξε ο ευπαίδευτος συνήγορος του εφεσείουτα, η πείρα σε συνδυασμό με την αρχαιότητα μπορεί να παρακάμψει ακόμη και το πλεονέκτημα του άλλου υποψηφίου και προς τούτο σχετική είναι η κλασική απόφαση στην **Ακκελίδου ν. Μιχαήλ (2000) 3 Α.Α.Δ. 278**. Εκεί, η πείρα που διέθετε η εφεσείουσα ήταν ακριβώς στην προηγούμενη θέση των επίδικων που της προσέδιδε ευρύτερες δραστηριότητες στο Γενικό Χημείο αφού εργάστηκε για μεγαλύτερη περίοδο από ότι ο άλλος υποψήφιος, αλλά και ευρύτερη διοικητική πείρα έχοντας υπέρ της και το στοιχείο της αρχαιότητας. Η Ολομέλεια έκρινε την απόφαση της Ε.Δ.Υ. να προάξει την Ακκελίδου έναντι του Μιχαήλ, ως εντός της εύλογης διακριτικής της ευχέρειας με ταυτόχρονη παράκαμψη του πλεονεκτήματος του Μιχαήλ. Παρόμοια, στην **Παρτασίδου ν. Δημοκρατίας ECLI:CY:AD:2015:C318, Α.Ε. αρ. 61/10 ημερ. 11.5.2015**, λέχθηκε ότι «η αρχαιότητα ως ένα από τα τρία θεσμοθετημένα κριτήρια, μπορεί να αποτελέσει και λόγο παράκαμψης του πλεονεκτήματος, εφόσον οι υποψήφιοι είναι περίπου ισότιμοι σε αξία (**Ζωδιάτης ν. Δημοκρατίας (2008) 3 Α.Α.Δ. 406**, σελ.411)». Αποφασίστηκε, επίσης, ότι η πείρα για να έχει σημασία πρέπει να είχε αποκτηθεί σε θέση που προηγείται της επίδικης (**Μεσάνας ν. Δημοκρατίας (2001) 3 Α.Α.Δ. 213**), ενώ μνημονεύθηκε και η **Ακκελίδου ν. Μιχαήλ** - ανωτέρω -). Περαιτέρω λέχθηκε ότι η πείρα, σε συνδυασμό με την αρχαιότητα υποψηφίου, μπορεί να παρακάμψει το πλεονέκτημα, η κατοχή του οποίου «δεν εξυπακούει αυτομάτως υπεροχή κατά τρόπο που να προεξοφλεί την καταλληλότητα για τη θέση. Ό,τι αποκτά σημασία είναι η εξέταση του πλεονεκτήματος υπό το φως και των λοιπών στοιχείων (**Παναγή ν. Δημοκρατίας** (ανωτέρω)).».

Είναι για τους πιο πάνω λόγους που η καταγραφή της πείρας από την Ε.Δ.Υ., θα έπρεπε απαραιτήτως να είχε γίνει ώστε να φαινόταν ακριβώς ότι ένας παράγοντας που έχει την δική του σημασία εφόσον προσμετρά στην αξία του υποψηφίου, είχε δεόντως ληφθεί υπόψη. Η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς αφήνει ανυπέβλητο κενό γιατί δεν μπορεί το Δικαστήριο να ελέγξει, ούτε βέβαια να ασκήσει πρωτογενή κρίση, ως προς τον τρόπο που η Ε.Δ.Υ. θα μπορούσε να ασκούσε την διακριτική της ευχέρεια αν είχε κατά νου και την πείρα του εφεσείουτα αποδίδοντας σε αυτή τη σημασία που η ίδια θα έκρινε ορθό υπό τις περιστάσεις. Εισηγείται ο συνήγορος του εφεσείουτα ότι η καλύτερη απόδοση του ενώπιον της Συμβουλευτικής Επιτροπής και η υπέρ του σύσταση του Γενικού Διευθυντή, μαζί με την αρχαιότητα και την πείρα, θα έπρεπε να εξουδετερώσουν το πλεονέκτημα του ενδιαφερόμενου

μέρους, καθώς και την οριακά καλύτερη απόδοση στην συνέντευξη ενώπιον της Ε.Δ.Υ., η οποία κατά την νομολογία είναι ουσιαστικά αμελητέα (**Χριστοδούλου ν. Δημοκρατίας (2009) 3 Α.Α.Δ. 164**). Περαιτέρω, ότι, σύμφωνα με τη νομολογία, υποψήφιος που υπερέχει σε αρχαιότητα και δεν υστερεί σε αξία δικαιούται προβάδισμα ακόμη και σε θέσεις ψηλά στην ιεραρχία (**Παπασάββα ν. Κούλουμου (2005) 3 Α.Α.Δ. 235 και Δημοκρατία ν. Φεσσά (2009) 3 Α.Α.Δ. 141**).

Υπό το φως των ανωτέρω, οι προσφυγές επιτυγχάνουν και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.

Επιδικάζονται €1400 έξοδα πλέον Φ.Π.Α. στην κάθε προσφυγή, υπέρ των αιτητών και εναντίον των καθ' ων η αίτηση.

Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ – ΝΙΚΟΛΕΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΔΔΔ